

Серед багатьох покровителів пожежних і святих пожежної охорони особливе місце посідає Неопалима Купина - стародавній праобраз Богоматері, - найбільш шанований в християнській іконографії.

Згідно тлумачення богословської літератури Неопалима Купина - це кущ, що являвся на горі Сінай Мойсею палаючим, але зовсім неспалимим. Купина знаменувала непорочне зачаття Богородицею Христа. Будучи матір'ю вона залишилася Дівою: до народження Діва і після народження Христа - Діва. "Як же купина незгораємо палаєма, так, Діва, родила сина", - співається в церковних піснях. В зміст такого порівняння неспалимого куща з Пресвятою Богородицею покладається поєднання духовного і природного, примирення Бога зі світом через примирення вогню з деревом. Адже, до приходу Христа людський досвід знав лише трагічні наслідки зіткнення людини з силами природи, особливо з вогненною стихією.

Вогонь же в багатьох віруваннях розглядається як чистий, вільний вияв природи, який є всезнищуючою стихією. Крім того, це уособлення влади Богородиці над земним лихом -вогнем. Звідти й народне повір'я, що ікона Неопалимої Купини має силу рятувати палаючі будівлі.

За народним віруванням ікона береже від вогню домівки тих, хто їй поклоняється. Легенда розповідає про велику пожежу, що охопила чимало будівель, серед яких був дерев'яний будинок, що не займався. Біля нього стояла жінка, тримаючи в руках ікону Неопалимої Купини, по обличчю котилися сльози та лице виражало повний спокій і непохитну віру. Було видно, що жінка не переймається за свій дім, а плаче від нещастя інших. Пожежа робилася дедалі жорстокішою, але жінка стояла нерухомо. Другого дня на згарищі лишився один будинок, що його охороняла сила ікони.

Існує багато образів Пресвятої Богородиці, проте ікона Неопалимої Купини має своє специфічне зображення. Незвичайною її робить восьмикутна двоколірна зірка, яка облямовує зображення Богородиці з немовлям на лівій руці. Зірка формується з двох квадратів червоного та зеленого кольору, які накладаються одне на одне. Квадрат символізує мир, землю, означає рівність, непохитність, праведність. Щодо кольору квадратів, то червоний - колір вогню, животворності, життя, а зелений - це зелень палаючого куща, символ постійного життя, яке дарує Божа Матір. Тому поєднання кольорів - це поєднання земного і небесного життя, поєднання людей і Бога.

По кутах червоного квадрату є чотири символи: людна-ангел, орел, лев і телець, що відповідають за релігійним вченням постатям Матвія, Іоана, Марка і Луки. По краях зеленого квадрату та в блакитному хмароподібному просторі між квадратами - ангели, які символізують не лише владу над природними силами, але й страх перед божественним, благочестя та премудрість. На деяких іконах можна побачити ангелів, що тримають певні символи, які їм присвоюють церковні канони: жезл, вожений меч, кадило, виноградне гроно, гілку благовістя. В руках Пречистої, крім Христа, розміщено драбину, що нахилена верхнім краєм до плеча Богородиці - знамення того, що свята возвела людство з Землі на Небо.

Одна з ікон Неопалимої Купини зберігається в Московському Благовіщенському соборі. Вона принесена до Москви палестинськими іноками в 1390 році, й за переказом писана на камені тієї скелі, де Мойсей побачив таємничий кущ. Ікона Неопалимої Купини є і в Львівському музеї історії релігії. Писана вона на дереві й датується XVIII століттям. Вчені

переконані, що і сьогодні ікона випромінює значну кількість позитивної біоенергії. Днем вшанування образу Пресвятої Богородиці Неопалимої Купини вважається 17 вересня.